

فلسفه زبان مشترک عقاید مختلف دینی، عرفی و قومی است

یک استاد فلسفه دانشگاه تبریز گفت: اگر بنا باشد عقاید مختلف صرف نظر از دینی، عرفی، قومی با هم یک زبان مشترک داشته باشند

یک استاد فلسفه دانشگاه تبریز گفت: اگر بنا باشد عقاید مختلف صرف نظر از دینی، عرفی، قومی با هم یک زبان مشترک داشته باشند و با هم حرف بزنند آن زبان، زبان فلسفه است. به گزارش مهر، محور روز جهانی فلسفه امسال "جوامع شمول گرا؛ سیاره پایدار" است. جوامع شمول گرا یعنی جوامعی که هویت های مختلف در کنار هم زندگی می کنند و هویت های متکثر را به رسمیت می شناسند و هویت خاصی را اصالت نمی دهند و هویت خاصی را حذف نمی کنند.

دکتر حسن فتحی در مورد اینکه فلسفه چگونه می تواند به تشکیل چنین جوامعی کمک کند و اینکه چه بسترهای فکری ای باعث می شوند تا هویتی خود را اصیل و درست بداند و سایر هویت ها را حذف کند به خبرنگار مهر گفت: آیه: «کل حزب بما لدیهم فرحون» هر گروهی بر آنچه که خود دارد دلخوش است و بر آن می بالد می تواند مبدأ خوبی برای شروع پاسخ به این سؤال باشد. حقیقت این است که خود را محور دیدن و دیگران را در سطحی پائین تر از سطح خود دیدن عمدتاً معلول نوعی جهل مرکب و نوعی ناتوانی برای شنیدن است.

استاد فلسفه دانشگاه تبریز در ادامه گفت: وقتی آدم آنچه را که خود دارد حق مطلق بینداند که معمولاً چنین پنداشتی معلول عدم سنجش است یعنی آدم فکرمی کند آنچه دارد حق مطلق است. در این صورت خود را از دیگران بی نیاز می بیند و هم خودش را مبنا و محور قرار می دهد و دیگران را با مقیاس آنچه که خود دارد می سنجد. اگر انسان به نسبی و ناقص بودن خودش و معرفت خودش توجه و آگاهی داشته باشد و واقعاً بچشد که «وما اوتیتکم من العلم الا قلیلاً» یعنی سهم بشر از دانش ناچیز است به تعبیر فلسفی به قله نمی دانم سقراطی اگر صعود کند در آن صورت گوش شنوا برای اینکه حرفهای دیگران را بشنود و چشم بینا برای اینکه مزیت های دیگران را هم ببیند و انصاف برای اینکه خود و آنها را همتراز ببیند، هم خودش و هم آنها را مسح گفتن و نیازمند شنیدن ببیند به وجود می آید.

وی افزود: قومیت های مختلف با عرف های مختلف، فرق مختلف با عقاید مختلف و ادیان مختلف، با اصول و فروع دینی مختلف هر کدام می توانند سهمی از حقیقت را داشته باشند. آن وقت است که خواهیم دید نیازمند معیاری هستیم که فراگیر میان همه اینها و معیار قابل قبول برای همه اینها باشد.

فتحی اظهار داشت: طبیعتاً آن معیار در واقع استدلال عقلی یا آن چیزی است که فلسفه با آن پیش می رود. اگر بنا باشد عقاید مختلف صرف نظر از دینی، عرفی، قومی با هم یک زبان مشترک داشته باشند و با هم حرف بزنند آن زبان، زبان فلسفه است. از اینجا به خوبی می توان فهمید اگر تفکر فلسفی، عقلی، نگرش انتقادی به معنای اینکه خوب و بد را هم در خود و هم در دیگران بتوانیم بسازیم آن وقت است که این تنوع ادیان، مذاهب، قومیت ها، سلیقه ها، نسل ها، فرهنگ ها نه تنها مشکل آفرین نخواهند شد بلکه بر غنا و پیشرفت حیات اجتماعی ما و بر پایداری زیست همدلانه ما کمک خواهند کرد.